

Tilia mongolica 'Buda'

lipa mongolska odm. Buda

Odmiana *Tilia mongolica* 'Buda' (lipa mongolska, odm. 'Buda') została wyselekcjonowana około 2010 roku przez Uniwersytet w Budapeszcie na Węgrzech. Jest to bardzo zdrowe i zwarte drzewo o wysokości od dwunastu do piętnastu metrów i półotwartej piramidalnej koronie o szerokości od ośmiu do dwunastu metrów. Zwieszające się, skrajne gałęzie i pędy nadają lipie mongolskiej 'Buda' ozdobny, a zarazem swobodny charakter.

Piękny, ozdobnie głęboko wycięty liść *Tilia mongolica* 'Buda' jest mały, ale większy niż w przypadku gatunku i pod względem kształtu przypomina liść winorośli. Na początku skórzaste, błyszczące liście są zielone i szarzielone od spodu, a jesienią przebarwiają się na piękny żółty kolor i pozostają na drzewie do końca listopada. W czerwcu lipa mongolska 'Buda' obsypuje się obfitymi, kremowobiałymi, pachnącymi kwiatostanami. Pszczoły i inne owady wprost je uwielbiają! *Tilia mongolica* 'Buda' ma lekko żłobkowaną, szarobrązową korę i stwardniałe, czerwone pędy, dzięki którym drzewo jest szczególnie atrakcyjne zimą.

Lipa mongolska 'Buda' dość dobrze znosi zacinienie i suszę. Ponadto jest bardzo odporna na mróz. Odmiana ta rośnie na każdej glebie, toleruje powierzchnie utwardzone i nie jest narażona na szkodniki, co czyni ją idealnym drzewem na ulice, aleje i skwery. Zaleca się zastosowanie dużej ilości zdrowego podłoża dostosowanego do poprawy warunków siedliskowych drzew. Odmiana 'Buda' znakomicie sprawdzi się również jako ozdoba parków i ogrodów. Ze względu na dość sztywno osadzone gałęzie drzewo preferuje stanowiska osłonięte od wiatru na (w miarę) bogatej w składniki odżywcze, wilgotnej glebie. Pędy soliterowej lipy mongolskiej są wrażliwe na działanie promieni słonecznych, dlatego zaleca się ochronę kory do czasu, gdy korona dostatecznie zacieni pędy. *Tilia mongolica* 'Buda' dobrze znosi przycinanie, dlatego można ją wykorzystywać do tworzenia splecionych alei, którym nie będą zagrażać spadziowe naloty.

TYP NASADZEŃ

rodzaje drzew: drzewa pienne, drzewa wielopniowe, drzewa odporne na warunki klimatyczne, drzewa dające cień | **Topiary na pnii:** forma dachowa, wielopniowa parasolowata, espalier, forma ekranowa

ZASTOSOWANIE

Lokalizacja: ulica, aleja, plac, parking, park, pas zieleni, duży ogród, mały ogród, cmentarz, tereny przemysłowe, wieś, obszar ekologiczny | **Chodnik:** brak, otwarty, szczelny | **Koncept nasadzeń:** Nasadzenia klimatyczne, Nasadzenia ekologiczne, Nasadzenia łąkowe

CECHY

Kształt korony: szerokokojawowa, piramidalna | **Struktura korony:** półotwarta | **Wysokość:** 12 - 15 m | **Szerokość:** 8 - 12 m | **Strefa mrozoodporności:** 5A - 7B

WYMAGANIA

Wiatr: nieodporne na wiatr | **Gleba:** less, glina piaszczysta, glina torfiasta, lekka glina, glina piaszczysta, glina ilasta, wszystkie typy gleb | **Stopień żyzności:** średnio zasobna w składniki odżywcze, zasobna w składniki odżywcze | **Poziom nawodnienia gleby:** sucha, wilgotna | **Stanowisko:** słoneczne, półcieniste | **Odczyn gleby:** kwaśny, obojętny, zasadowy | **Rośliny pożyteczne:** pszczoły, motyle | **Ekstremalne warunki:** tolerancja na suszę, tolerancja na zanieczyszczenie powietrza, tolerancja na wysoką temperaturę, niedotkniętych porażeniem mszyce

PLANTKENMERKEN

Kwiaty: baldachogrona, efektowne, zwisające, pachnące | **Kolor kwiatów:** kremowobiały | **Termin kwitnienia:** czerwiec - czerwiec | **Kolor liści:** zielony, spodem szarzielony | **Liście:** opadające zimą, sercowate, błyszczące, głęboko powcinane (dissectum), żąbkowane, wrębnne | **Kolor jesienią:** żółty | **Owoce:** niepozorne, małe, orzech | **Kolor owoców:** szarzielony | **Kolor kory:** szarobrązowy | **Kora:** delikatnie brudowana | **Kolor pędów:** czerwono-brązowy | **Pędy:** z przetchlinkami, zygakowate, poziomy wzór rozgałęzień, zwisające | **System korzeniowy:** głęboki, rozległy, korzenie boczne, korzeń główny